

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN HỒNG QUANG

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THANH TRA, KIỂM TRA
THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP TẠI CỤC THUẾ
TỈNH LÀO CAI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN HỒNG QUANG

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THANH TRA, KIỂM TRA
THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP TẠI CỤC THUẾ
TỈNH LÀO CAI**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 83.40.410

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn: TS Nguyễn Thị Phương Hảo

THÁI NGUYÊN – 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học, độc lập của tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Hồng Quang

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân thành cảm ơn Ban giám hiệu cùng các thầy cô giáo của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã truyền đạt những kiến thức quý báu cho Tôi trong thời gian qua.

Đặc biệt tôi xin chân thành cảm ơn tới cô giáo TS Nguyễn Thị Phương Hảo đã tận tình hướng dẫn, truyền đạt những kinh nghiệm quý báu và góp ý rất nhiều cho Tôi hoàn thành luận văn này.

Qua đây, tôi cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban lãnh đạo, các phòng chức năng Cục Thuế tỉnh Lào Cai đã nhiệt tình giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cung cấp số liệu kịp thời để tôi hoàn thành luận văn này.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, song do thời gian có hạn, khả năng, kinh nghiệm thực tiễn của bản thân vẫn còn thiếu sót và hạn chế nên trong đề tài không tránh khỏi thiếu sót. Kính mong nhận được sự chỉ bảo, góp ý tận tình của các Thầy giáo, Cô giáo trong Hội đồng đánh giá luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn !

Lào Cai, ngày tháng năm 2020

HỌC VIÊN

Nguyễn Hồng Quang

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CNTT	Công nghệ thông tin
CQT	Cơ quan thuế
CSDL	Cơ sở dữ liệu
DN	Doanh nghiệp
DNVVN	DN vừa và nhỏ
GTGT	Giá trị gia tăng
NNT	Người nộp thuế
NSNN	Ngân sách nhà nước
QLT	Quản lý thuế
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	iii
MỤC LỤC	iv
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn.....	2
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1_CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC THANH TRA, KIỂM TRA THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP	4
1.1. Cơ sở lý luận của công tác thanh tra, kiểm tra thuế.....	4
1.1.1. Khái niệm về thanh tra, kiểm tra thuế.....	4
1.1.2. Đặc điểm, vai trò thanh tra, kiểm tra thuế	7
1.1.3. Nguyên tắc của thanh tra, kiểm tra thuế	8
1.1.4 Nội dung thanh tra, kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp	10
1.1.5 Các nhân tố ảnh hưởng tới công tác thanh tra, kiểm tra thuế	14
1.2 Kinh nghiệm thực tiễn và bài học cho Cục thuế tỉnh Lào Cai.....	17
1.2.1. Kinh nghiệm tại cục thuế tỉnh Thanh Hóa.....	17
1.2.2. Kinh nghiệm tại cục thuế tỉnh Lạng Sơn	17
1.2.3. Bài học kinh nghiệm từ Cục thuế tỉnh Tuyên Quang	18
1.2.4. Bài học kinh nghiệm cho Cục thuế Lào cai	19
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	21
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	21
2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	21
2.2.1. Thu thập số liệu thứ cấp.....	21
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp	21

2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	23
2.3.1. Phương pháp thống kê mô tả	23
2.3.2. Phương pháp so sánh	23
2.3.3. Phương pháp chuyên gia.....	24
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	24
CHƯƠNG 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC THANH TRA, KIỂM TRA THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP TẠI CỤC THUẾ TỈNH LÀO CAI	26
3.1 Khái quát chung về Cục thuế và các doanh nghiệp tỉnh Lào Cai	26
3.1.1 Cơ cấu tổ chức Cục Thuế.....	26
3.1.2 Chức năng của Phòng Thanh tra, Kiểm tra thuế.....	27
3.1.3 Khái quát về doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Lào Cai	29
3.2 Thực trạng hoạt động thanh tra, kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp tại Cục thuế tỉnh Lào Cai.....	30
3.2.1. Xây dựng kế hoạch thanh tra, kiểm tra thuế	30
3.2.2. Thực hiện thanh tra, kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp	34
3.2.3. Kết quả của hoạt động thanh tra kiểm tra thuế doanh nghiệp	51
3.3. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động thanh tra, kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp	54
3.3.1. Nhóm nhân tố khác quan	54
3.3.2. Nhóm nhân tố chủ quan	57
3.4. Kết quả đạt được, nhược điểm và nguyên nhân của hoạt động thanh tra kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp tại cục thuế tỉnh Lào Ca	58
3.4.1. Kết quả đạt được	58
3.4.2. Hạn chế và nguyên nhân	59
CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THANH TRA, KIỂM TRA THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP TẠI CỤC THUẾ TỈNH LÀO CAI ..	61
4.1. Quan điểm, mục tiêu và định hướng thanh tra, kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp.....	61
4.1.1. Quan điểm.....	61
4.1.2. Mục tiêu thanh tra, kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp.....	62

4.1.3 Định hướng thanh tra, kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp	62
4.2. Một số giải pháp hoàn thiện quản lý thuế đối với doanh nghiệp.....	63
4.2.1. Tăng cường phân tích rủi ro và xây dựng kế hoạch sát với tình hình thực tế ..	63
4.2.2 Nâng cao trình độ chuyên môn và đạo đức nghề nghiệp CBT	64
4.2.3. Tăng cường thanh tra, kiểm tra các nội dung thuế	65
4.2.4. Giám sát và đánh giá hoạt động thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp.....	66
KẾT LUẬN	68
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	69

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1: Thang đánh giá Likert	23
Bảng 3.1: Tình hình doanh nghiệp Lào Cai.....	29
Bảng 3.2: Tình hình những doanh nghiệp được chọn thanh tra, kiểm tra	30
Bảng 3.3: Thực trạng công tác lập kế hoạch thanh tra thuế.....	32
Bảng 3.4: Đánh giá cán bộ thuế về hoạt động xây dựng kế hoạch.....	33
Bảng 3.5: Tình hình kiểm tra thuế tại trụ sở thuế	35
Bảng 3.6: Thực trạng cung cấp tài liệu cho đoàn thanh tra, kiểm tra	37
Bảng 3.7: Tình hình yêu cầu giải trình tài liệu	38
Bảng 3.8: Tình hình giám định của thanh tra thuế.....	39
Bảng 3.9: Các trường hợp phát sinh trong thanh tra, kiểm tra thuế	40
Bảng 3.10: Báo cáo tiến độ thanh tra, kiểm tra.....	41
Bảng 3.11: Các sai phạm chủ yếu phát hiện khi thanh tra, kiểm tra thuế.....	42
Bảng 3.12: Thanh tra, kiểm tra thuế đột xuất doanh nghiệp.....	43
Bảng 3.13: Một số loại thuế doanh nghiệp thường gian lận.....	44
Bảng 3.14: Một số gian lận thuế giá trị gia tăng đầu ra.....	45
Bảng 3.15: Gian lận trong thuế GTGT đầu vào.....	45
Bảng 3.16: Sai phạm trong quá trình hoàn thuế GTGT.....	46
Bảng 3.17: Gian lận thuế thu nhập doanh nghiệp.....	47
Bảng 3.18: Một số hình thức gian lận tăng giá vốn.....	48
Bảng 3.19: Gian lận trong thuế xuất nhập khẩu	49
Bảng 3.20: Gian lận trong thuế thu nhập cá nhân.....	50
Bảng 3.21: Đánh giá của CBT đối với hoạt động thanh tra.....	51
Bảng 3.22: Đánh giá của doanh nghiệp đối với hoạt động thanh tra, kiểm tra	52
Bảng 3.23: Một số kết quả thanh tra thuế thông qua một số chỉ tiêu	53
Bảng 3.24: Đánh giá CBT về hệ thống các quy định pháp luật.....	54
Bảng 3.25: Đánh giá CBT về sự phối hợp giữa các bên liên quan.....	55
Bảng 3.26: Đánh giá CBT về sự phối hợp và đồng thuận của doanh nghiệp.....	56
Bảng 3.27: DN đánh giá về trình độ, đạo đức cán bộ thanh tra, kiểm tra	57
Bảng 3.28: Đánh giá của CBT về hệ thống cơ sở dữ liệu.....	58

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Quy trình thuế tại trụ sở cơ quan thuế.....	11
Sơ đồ 1.2: Thanh tra, kiểm tra tại trụ sở doanh nghiệp	12
Sơ đồ 3.1. Cơ cấu tổ chức Cục Thuế tỉnh Lào Cai	27
Biểu đồ 3.1: Kết quả xử lý sau kiểm tra thuế tại trụ sở thuế	36